

08.08.2013. године

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА САРАДЊУ С ДИЈАСПОРОМ
И СРБИМА У РЕГИОНУ
за период мај-јул 2013. године**

Тромесечни период од маја до јула 2013. године обиловало је кључним активностима и догађајима у раду Канцеларије за сарадњу с дијаспором и Србима у региону. Одржана је, врло успешно, Скупштина дијаспоре и Срба у региону, група истакнутих појединаца и привредника из дијаспоре посетила је Србију и понудила своју помоћ, а на заједничкој седници две владе потписан је Меморандум о заједничком наступу Републике Србије и Републике Српске у односима према дијаспори. У Народној скупштини Србије одржано је Јавно слушање на тему унапређења сарадње између Србије и дијаспоре. Одржане су две седнице Савета за Србе у региону, којима је председавао Председник Републике Србије, а присуствовали су министри у Влади Србије.

Канцеларија је, такође, у овом периоду омогућила одржавање и била учесник многих важних манифестација, као што су Европска смотра српског фолклора дијаспоре и Срба у региону која је ове године одржана у Нишу, Конференција српске медицинске дијаспоре, спортских програма – потписан је споразум са Спортским савезом Србије, обезбедила подршку у организовању летњих радионица и спортско-образовних кампова за дијаспору и Србе у региону, учествовала у Ноћи музеја у Београду. У овом периоду, путем два конкурса за суфинансирање пројеката, Канцеларија је обезбедила финансијску подршку за организације у дијаспори у износу од 24.499.600 динара на Конкурсу за дијаспору, а за организације из региона 30.000.000 динара на Конкурсу за Србе у региону. Пројекат локалног повезивања Србије са дијаспором проширен је и добио нови замах под називом „Запослимо Србију“ са циљем да се идентификују инвестициони и пословни потенцијали Србије и створе претпоставке да се локал повеже са дијаспором у економској и свакој другој сарадњи.

Информативна улога и транспарентан рад Канцеларије се наставља: сајт [www.dijaspора.gov.rs](http://www.dijaspورا.gov.rs) објављује све активности Канцеларије, као и недељни билтен, а ту се објављују и сва значајнија дешавања у дијаспори и везана за Србе у региону. У току је и израда подсајта економског сектора који треба да помогне у информисању и стварању услова привредног повезивања матице и расејања.

У оквиру Сектора за унапређење сарадње са дијаспором и Србима у региону:

Потписан је Меморандум о сарадњи влада Републике Српске и Србије у области јачања веза матице и дијаспоре

Меморандум је у име Србије 10. јула потписала директорка Канцеларије за сарадњу са дијаспором и Србима у региону др Славка Драшковић, а у име Републике Српске министар за економске односе и регионалну сарадњу Игор Видовић. На основу потписаног меморандума, Република Србија и Република Српска ће подржавати и унапређивати међусобну сарадњу ради успостављања заједничких стратешких опредељења Републике Србије и Републике Српске према српској дијаспори, у циљу јачања веза матице и припадника дијаспоре. Меморандум предвиђа и формирање оперативног одбора за сарадњу. Одбор ће припремити стратегију којом ће се ближе одредити однос према дијаспори обе стране и утврдити конкретне активности за реализацију циљева меморандума. <http://www.dijaspora.gov.rs/memorandum-o-saradnji-srbije-i-srpske/>, <http://www.dijaspora.gov.rs/potpisan-memorandum-o-saradnji-sa-srpskom/>

Одржано је редовно заседање Скупштине дијаспоре и Срба у региону

Организовано је редовно заседање Скупштине дијаспоре и Срба у региону. <http://www.dijaspora.gov.rs/pocela-treca-sednica-skupstine-dijaspora-i-srba-u-regionu/>

На Трећем редовном заседању одржаном у Народној скупштини Републике Србије 5. и 6. јула усвојено је 20 закључака који су упућени Канцеларији. <http://www.dijaspora.gov.rs/skupstina-usvojila-zakljucke/>

На спровођењу закључака и питања органима Србије, као и праћење тока одговора Скупштини, односно делегатима, наставља да ради Сектор за унапређење положаја дијаспоре у сарадњи са другим секторима Канцеларије. Интензивна припрема Скупштине дијаспоре и Срба у региону је трајала два месеца, а обухватила је консултације са делегатима у вези припреме новог Пословника, као и опсежан рад на дневном реду седнице Трећег редовног заседања Скупштине дијаспоре и Срба у региону. Део Сектора задужен за комуникацију радио је на медијској промоцији догађаја, са нагласком на значај очувања Скупштине дијаспоре. Урађена су и реализована два медија плана: један у сусрет Скупштини и један након Скупштине намењен новом руководству. Припремљени су промотивни материјали намењени делегатима и новинарима, и у том смислу остварена је успешна сарадња са Туристичком организацијом Србије.

У оквиру реализације истог програма, на Скупштини су одржане три тематске седнице Скупштине дијаспоре и Срба у региону „Институционални оквир сарадње Републике Србије са дијаспором и Србима у региону“, „Подстицање економског и привредног развоја Републике Србије“ и „Подстицање сарадње у области просвете, културе, науке и спорта“.

Јавно слушање „Србија и дијаспора – како унапредити сарадњу“

На Јавном слушању „Србија и дијаспора – како унапредити сарадњу“, одржаном у Народној скупштини Републике Србије, на иницијативу и у организацији Канцеларије и Скупштинског одбора за дијаспору и Србе у региону, присуствовали су истакнути привредници из дијаспоре, представници министарстава чији су ресори везани за дијаспору, као и представници дипломатског кора који представљају земље где живи и ради значајан број припадника српске дијаспоре. На Јавном слушању изнета је иницијатива за усвајање Декларације о сарадњи

матице и дијаспоре, оснивање националних савета дијаспоре по земљама и унапређење имиџа Србије у свету. <http://www.dijaspora.gov.rs/rodoljubi-bez-iluzija/>

Седнице Одбора за дијаспору и Србе у региону Народне скупштине Републике Србије

На иницијативу Канцеларије за сарадњу с дијаспором и Србима у региону, 1. јула одржана је Седница одбора, на којој је представљен досадашњи рад Скупштине дијаспоре и Срба у региону и најављено Треће редовно заседање Скупштине од 5-7. јула у Београду. <http://www.dijaspora.gov.rs/u-susret-skupstini-dijaspora-i-srbima-u-regionu/>

На другој седници Одбора одржаној 29. јула разматрана је тема „Актуелни положај Срба у Републици Хрватској и остваривање њихових мањинских права у складу са стандардима Европске уније“. <http://www.dijaspora.gov.rs/polozaj-srba-u-hrvatskoj-na-odboru-2/>

Седница Савета за Србе у региону

На седници Савета за Србе у региону којом је председавао председник Србије Томислав Николић окупили су се представници свих релевантних политичких партија, организација и удружења Срба из Хрватске. Разматрана су питања која се односе на положај српске мањине у Хрватској и бројне проблеме са којима се наши сународници тамо суочавају. Канцеларија за сарадњу с дијаспором и Србима у региону је за потребе Савета радила стручне и административно-техничке послове.

<http://www.dijaspora.gov.rs/savet-za-srbe-u-regionu-o-polozaju-srba-u-hrvatskoj/>

Организована је посета истакнутих привредника из дијаспоре Србији

Канцеларија за сарадњу с дијаспором и Србима у региону организовала је посету истакнутих привредних представника из дијаспоре у периоду од 21. до 23. маја.

Успешно је реализована посета Канцеларији за дијаспору, Председнику Републике Србије <http://www.dijaspora.gov.rs/nikolic-se-sastao-sa-srpskom-dijasporom/>, Председнику Владе <http://www.dijaspora.gov.rs/dacic-unaprediti-saradnju-matice-i-dijaspora/> и Његовој Светости Патријарху Српском Г. Иринеју <http://www.dijaspora.gov.rs/patrijarh-irinej-primio-grupu-uspesnih-srba-iz-dijaspora/>, као и за њихово присуство Јавном слушању у Народној скупштини Србије на тему Србија и дијаспора – како унапредити сарадњу. <http://www.dijaspora.gov.rs/rodoljubi-bez-iluzija/>

Покровитељство и учешће на Конференцији српске медицинске дијаспоре

На Конференцији Српске медицинске дијаспоре размењена су достигнућа, нова сазнања и идеја у свакој области медицине, створен добар основ за умрежавање и размену различитих пракси и струковну сарадњу. <http://www.dijaspora.gov.rs/cetvrta-konferencija-srpske-medicinske-dijaspora/>

Усаглашавање процедура у домену измена и допуна Закона о дијаспори и Србима у региону

Канцеларија за дијаспору са Министарством спољних послова, Одељењем за миграциону политику, дијаспору и социјалне споразуме договорила даљу процедуру у правцу измена и допуна Закона о дијаспори и Србима у региону. Такође је послата радна верзија Измена и допуна Закона о дијаспори и Србима у региону Председништву Републике Србије, Народној скупштини Републике Србије и Министарству спољних послова са којима су држани и радни састанци по овом питању.

Реализација конкурса за суфинансирање пројеката

Реализована су два Конкурса за суфинансирање пројеката, и то Конкурс за суфинансирање пројеката који својим квалитетом доприносе очувању и јачању веза матичне државе и дијаспоре и Конкурс за суфинансирање пројеката који својим квалитетом доприносе очувању и јачању веза матичне државе и Срба у региону.

Конкурс за дијаспору је расписан 11.3.2013. године, а рок за подношење пријава је истекао 11.4.2013. године. Укупна вредност додељених средстава за овај Конкурс је била 24.499.600,00 динара.

http://www.dijaspora.gov.rs/wp-content/uploads/2013/07/Odluka_konkurs_dijaspora_11072013.pdf

Конкурс за Србе у региону је расписан 1.4.2013. године, а рок за подношење пријава је истекао 30.4.2013. године. Укупна вредност додељених средстава за овај Конкурс је била 30.000.000,00 динара.

<http://www.dijaspora.gov.rs/wp-content/uploads/2013/07/odlukaregion.pdf>

Унапређење комуникације с дијаспором посредством интернета и нових технологија

У оквиру редовних активности Сектора за унапређење положаја дијаспоре и Срба у региону рађено је преко следећих канала комуникације:

- Интернет презентација Канцеларије www.dijaspora.gov.rs.
- Електронски билтен (на 4 000 адреса, фреквентност једном недељно)
- Друштвене мреже (укупно ФБ, Твитер, Јутјуб преко 10 000 корисника)
- Канцеларија за брзе одговоре - пријемна служба у Васиној 20 и Електронски шалтер
- Редовна комуникација са адреса:

kommunikacije@dijaspora.gov.rs, skupstina@dijaspora.gov.rs, zakon@dijaspora.gov.rs

Канцеларија за сарадњу са дијаспором и Србима у региону и РДУ РТС основала је заједничку радну групу. Одржано више састанака радне групе и започета реализација упитника у сарадњи са Центром за истраживање РТС-а. Циљ је добити одговоре дијаспоре о техничком пријему, гледаности и слушаности програма РТС-а. Упитник ће у наредна два до три месеца бити дистрибуиран путем интернета, а то ће бити и прилика да се тестира капацитет наших база и адресара у циљу спровођења даљих истраживања и анализа дијаспоре.

http://www.dijaspora.gov.rs/Ankete/RTS_SAT/rts-anketa.php

Канцеларија за брзе одговоре дијаспори

Канцеларија за брзе одговоре дијаспори <http://www.dijaspora.gov.rs/brzi-odgovori/> је у наведеном периоду постала оперативна и функционална: опремљена новим рачунарима, штампачем и апаратом за фотокопирање.

Упућено је око 40 питања од којих је 11 стигло електронским путем, 24 питања су странке поставиле лично или телефоном, а 4 питања проследили су запослени Канцеларије преко којих су упућена. На сва питања је одговорено, док се за преостало 1 чека на одговор надлежних институција. Питања углавном статусна и односе се на одређена права која наши људи потражују у нашој земљи и земљама њиховог боравка (држављанство, право на социјално и здравствено осигурање, имовинско-правна питања). Заправо, 5 се односе на имовинско-правна питања, 4 се односе на остваривање права на социјално и здравствено осигурање, 7 се односе на добијање српског држављанства, 2 се односе на економску сарадњу, 21 питања су општег карактера (у смислу да странке траже информације везане за резултате конкурса за

суфинансирање пројеката; о Нацрту Закона о дијаспори; у вези пројекта „Запослимо Србију“ и сл).

Евиденција организација дијаспоре

Канцеларија за сарадњу са дијаспором и Србима у региону путем своје интернет странице позива све организације и удружења из расејања да се упишу у званичну евиденцију Канцеларије, како би се редовно информисали о пројектима који су намењени расејању и могућностима за сарадњу са матицом. <http://www.dijaspora.gov.rs/prijava-organizacija-evidencija-kancelarije/>

Анализа и израда информација о дијаспори и Србима у региону

Сектор за унапређење сарадње са дијаспором и Србима у региону Канцеларије редовно израђује и ажурира информације о дијаспори и Србима у региону по земљама. У наведеном периоду извештавања, допуњене су информације о дијаспори у Аустрији, Француској и Русији.

У оквиру Сектора за унапређење културних, просветно-образовних и других видова сарадње биле су такође бројне активности:

Канцеларија за дијаспору континуирано прати рад и прикупља актуелне информације о стању српских школа и библиотека у дијаспори, а започет је и пројекат „Мапирање школа српског језика и помоћ одржању језика у дијаспори“, који треба да обезбеди увођење система за праћење унапређења допунске наставе и самоорганизованих школа српског језика у дијаспори, идентификовани партнери на пројекту.

Учење српског језика

Остварена је сарадња са Филолошким факултетом у Београду, ради бољег информисања дијаспоре о могућностима учења српског језика на даљину. У те сврхе, на интернет страници Канцеларије постављен је банер о онлајн учењу српског језика <http://www.learnserbian.fil.bg.ac.rs/>. У припреми је и предлог Протокола о сарадњи са Филолошким факултетом у Београду на пројектима у вези унапређења учења српског језика у дијаспори.

Остварена је и сарадња са „ИнСербиа инфо“, порталом на енглеском језику како би се анимирали припадници дијаспоре који не говоре српски језик и постављен банер на препоруку Канцеларије.

Канцеларија путем своје интернет странице информиса и о бесплатном јавном сервису за српски језик. <http://www.srpskijezik.com/>

Припрема Округлог стола на тему „Очување културног идентитета и положаја српског језика у дијаспори“

Одржано је више радних састанака са представницима Међународног славистичког центра и Катедром за српски језик и књижевност, у циљу идентификовања проблема, прикупљања информација о положају Катедри лектората за српски језик у свету и предлога за потенцијалне учеснике округлог стола. Очекивани резултат је предлог Закона о лекторатима.

Образовно-просветна сарадња и институционална подршка организацијама у дијаспори

Остварена је и сарадња са Министарством просвете, науке и технолошког развоја у домену активног учешћа Канцеларије у Комисији за избор наставника који се упућују у иностранство. Одржано више радних састанака и интервјуисано преко стотину кандидата.

Израђено је и Мишљење на предлог закључка Владе о пројекту „Србија за Србе из региона“, којим се обезбеђује 40 стипендија Владе Републике Србије за младе припаднике српског народа из региона; постигнута активна сарадња са медијима на промоцији овог пројекта и обавештавање на сајту Канцеларије о конкурсима и одговор на упите Срба из региона о конкурсима. <http://www.dijaspora.gov.rs/rok-za-prijave-10-jul/>

Канцеларија за сарадњу с дијаспором и Србима у региону узела је учешће и у комисијама за суфинансирање пројеката које је расписало Министарство културе и информисања на два Конкурса: за подршку стваралаштва Срба из региона и дијаспоре и за подршку у области информисања Срба из региона.

Подршка традиционалним манифестацијама у дијаспори

Канцеларија је у овом периоду подржала бројне манифестације међу којима и 18. Европска смотре српског фолклора дијаспоре и Срба у региону <http://www.dijaspora.gov.rs/folklor-spaja-srbe/>, „Дани српске културе у Истри“ и „Дани српске културе у Паризу“ <http://www.dijaspora.gov.rs/dani-srbije-i-srpske-kulture-u-parizu/>: израђени су програми манифестација; комуникација и обезбеђивање учесника; остварена сарадња са организаторима у дијаспори и региону; остварена сарадња са надлежним институцијама у Републици Србији, као и сарадња са удружењима и представницима ДКП-а у дијаспори и региону. Обезбеђена је медијска промоција догађаја у дијаспори, региону и матици.

Подршка у организовању летњих радионица и спортско-образовних кампова за дијаспору и Србе из региона

Потписан је протокол о сарадњи са Спортским савезом Србије (јун 2013.) <http://www.dijaspora.gov.rs/potpisan-protokol-o-saradnji-sa-sportskim-savezom/>. Савез ће уз институционалну подршку Канцеларије радити на организовању летњих и зимских кампова са спортским садржајима за децу и омладину из дијаспоре. Кампови ће имати и образовни карактер. На овај начин долазак деце из дијаспоре биће боље организован. Поред спортских садржаја, предвиђени су и културно-историјски садржаји, да би деца боље упознала земљу из које потичу. Послат је упит градским институцијама културе (Коларчев народни универзитет, Етнографски музеј, Дечији културни центар Београд) да доставе информације о радионицама током лета, са циљем информисања дијаспоре о могућностима учешћа.

Подршка организацији културних манифестација и укључивање уметника из дијаспоре у постојеће манифестације у матици

Учесће Канцеларије на манифестацији Ноћ музеја која је одржана у мају 2013. године било је веома успешно. Програм је реализован у потпуности кроз четири програма (филм, концерт, радионица сувенира, концептуална презентација текстова и прича из дијаспоре). Манифестацију је посетило преко 2000 људи. Канцеларија је имала запажено место у медијима. <http://www.dijaspora.gov.rs/velika-poseta-u-noci-muzeja/>

Учешће Канцеларије у организацији Фестивала монодраме и пантомиме, који је ове године у скромнијем издању одржан 4. и 5. јула у земунском позоришту Пинокио. Такође су организоване промоције, књижевни сусрети у Канцеларији за сарадњу с дијаспором и Србима у региону, где су представљене и књиге аутора из дијаспоре.

У току су активности око постављања споменика Николе Тесле у Америци поводом седамдесетогодишњице његове смрти. У плану је постављање споменика на Лонг Ајленду у септембру 2013. године, као и да се лабораторија у којој је радио претвори у Национални музеј Америке.

Израда Елабората Срби у Аустрији

Канцеларија је окупила стручњаке око консултације и рада на историји Срба у Аустрији, чији ће резултат бити Елаборат као полазна основа за побољшање остваривања права српске заједнице у Аустрији. Ово ће бити неопходан документ у процедури за добијање статуса Срба као аутохтоне групе. Овај статус обезбедиће српској заједници посебне услове за неговање националног идентитета и српског језика.

Организација отварања Канцеларије за дијаспору у Нишу

Потписан је Протокол о сарадњи између Града Ниша и Владине Канцеларије за сарадњу са дијаспором и Србима у региону <http://www.dijaspora.gov.rs/nis-na-usluzi-dijaspori/>. Остварена је сарадња са шефом локалне Канцеларије за дијаспору из Ниша која је боравила у Канцеларији у сегменту културно-просветне сарадње, повезивања библиотека у свету, слања књига у дијаспору и представљања нишких писаца који живе ван Србије на Сајму књига.

<http://www.dijaspora.gov.rs/sef-lokalne-kancelarije-za-dijasporu-iz-nisa-u-poseti-republickoj/>

Сарадња са академском дијаспором

Партнери на пројекту са академском дијаспором су СИЕПА, ЕТФ, Универзитет у Новом Саду, Министарство просвете, Катедра за електронику. Пројекат има за циљ прикупљање података о стручњацима из дијаспоре за привредне подухвате у Републици Србији. Партнерима је упућен позив за доставу расположивих података о научницима и стручњацима нашег порекла који живе и раде у иностранству, у циљу формирања јединствене базе.

У припреми је Протокол о сарадњи са Ректоратом Универзитета уметности, који има за циљ трансфер знања, искуства, вештина, као и омогућавање професорима и стручњацима из дијаспоре из поља уметности и друштвено-хуманистичких наука да учествују као гости предавачи.

Пројекат Српско благо у иностранству

Пројекат „Српско благо у иностранству“ је планиран да се изведе на терену. Одржани су радни састанци и консултације са партнерским удружењем „Србија кроз векове“ у циљу припремања пројекта, дефинисања главних задатака и циљева и идентификације стручног тима. У припреми је и пројекат под називом „Српско културно наслеђе и савремено стваралаштво Срба у дијаспори (Мађарска и Румунија)“. У првој фази пројекта предвиђено је мапирање културног блага Срба у Румунији и Мађарској (касније ће уследити мапирање осталих земаља региона). У другој фази предвиђено је мапирање културног блага дијаспоре, које паралелно прати израда информативно-образовног средства у оквиру интернет портала Канцеларије за дијаспору, којим ће се најшира јавност, на лак, научно утемељен начин упознати са културно-историјским

наслеђем Срба у дијаспори и региону. Циљ пројекта је израда научне методологије којом ће на примеру наше дијаспоре у Мађарској и Румунији моћи да се мапира културно благо, истражи на терену и систематизује према категоријама и типовима културног наслеђа.

Округли сто на тему оснивања српских културних центара у иностранству

На иницијативу Канцеларије за сарадњу с дијаспором и Србима у региону и Министарства културе и информисања, организован је Округли сто на тему оснивања српских културних центара у иностранству, на којем је договорено оснивање радног тела и припрема платформе за овај пројекат. <http://www.dijaspora.gov.rs/potrebni-srpski-kulturni-centri-u-inostranstvu/>

У оквиру Сектора за локално повезивање и пословну сарадњу са дијаспором и Србима у региону:

Израђен је предлог Акционог плана за спровођење Стратегије

У сарадњи са свим члановима међуресорне радне групе за израду Акционог плана, направљен је предлог и у редовној процедури послат на мишљење свим надлежним Министарствима и државним институцијама. <http://www.dijaspora.gov.rs/predlog-akcionog-plana/>

Након добијених мишљења, у складу са сугестијама надлежних државних институција и партнера у спровођењу, уграђене су допуне и тренутно је у завршној фази израда новог дорађеног предлога Акционог плана.

Пројекат Запослимо Србију

Пројекат који уључује локалну заједницу и повезује је са дијаспором је допуњен и осмишљен да има национални значај са неограниченим временом трајања, под називом „Запослимо Србију“. Пројекат је намењен инвеститорима из дијаспоре, али и страним инвеститорима, са циљем повезивања локалних самоуправа и привредника у дијаспори и региону, унапређења комуникације и запошљавања. Представљање пројекта „Запослимо Србију“ започето међу начелницима округа, представницима градова и општина и привредним удружењима, а достављен је и учесницима Скупштине дијаспоре и члановима Економског савета дијаспоре.

У изради је и база инвестиционих пројеката локалних самоуправа, на основу предлога које су локалне самоуправе доставиле Канцеларији.

У припреми је такође представљање пројеката на интернет страници економских страна Канцеларије.

Одржани су састанци са привредницима и стручњацима из дијаспоре

Одржани су бројни састанци са успешним привредницима из дијаспоре и стручњацима из разних делатности, са циљем побољшања економске сарадње и услова пословања у Србији. <http://www.dijaspora.gov.rs/o-prometu-novca-s-eskperom-iz-saveta-evrope/>

Успостављена је сарадња са високошколским установама у Србији: Факултетом организационих наука који је реализовао ЕУ пројекат за Мастер за дијаспору, као и Универзитетом Метрополитан - припремљен нацрт предлога пројекта за конкурисање за Темпус програм Европске уније.

Припрема интернет странице економских страна

Израђена демо верзија интернет странице Канцеларије са економским странама, а ускоро се очекује и званична презентација у форми подсајта. Садржај за подсајт обухватиће важне информације намењене потенцијалним инвеститорима (пројекти локалних самоуправа, инвестициони потенцијали, водичи за пословање и сл).

Израда промотивних публикација са примерима добре праксе, база и упитника

У току периода извештавања започета је израда база локалних самоуправа у Србији, малих и средњих предузећа, повратника из дијаспоре, удружења из дијаспоре. Израђен је упитник са циљем да се направи база предузећа која желе да сарађују са дијаспором. Континуирано се врши израда одговора на упите са економским темама од стране припадника дијаспоре и Срба у региону. На интернет страници Канцеларије свакодневно се објављују чланци о успешним стручњацима у дијаспори.